

Vihreiden valtuustoaloite Tammenmäen metsän hakkuisiin liittyen

Kaupunginvaltuusto 17.04.2023 § 34

Valmistelija

Anna Härry ym. teki seuraavan valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite 17.4.2023
Vihreiden valtuustoryhmä

Aikalisä Tammenmäen metsän avohakkuisiin

Lähimetsät ovat tärkeitä ulkoilualueita kuntalaisille. Kuntalaisten virkistysalueena käyttämiä metsiä ei tulisi avohakata muuta kuin äärimmäisessä tarpeessa.

Päätös Tammenmäen metsän puukaupoista tehtiin kaupunkikehityslautakunnassa 13.12.2022. Lautakunnalle on kuitenkin annettu paikkansapitämätöntä tietoa päätöksenteon yhteydessä. Alkuperäisessä esityksessä mainittiin, että "metsätila on luonteeltaan talousmetsää eikä sillä ole mainittavia virkistys- tai suojeluarvoja." Kuitenkin alueen asukkaiden mukaan Tammenmäen metsäalueella on merkittävää virkistys- ja luontoarvoa monelle ja metsässä käy ulkoilemassa ihmisiä laajalta alueelta. Lisäksi hakkuualueeseen kuuluu kaavaankin merkittyä, maisemallisesti erittäin arvokasta metsä- ja kallioaluetta. Alue on hieno kokonaisuus korkeuseroineen, puroineen, eläimistöineen ja lukuisine ulkoilupolkuineen. Sen saavutettavuus virkistysalueena on myös keskustan asukkaille hyvä.

Tammenmäen metsän hakkuu tulee arvioida uudelleen ja pyrkiä löytämään ratkaisu, jossa metsän virkistys-, maisema- ja luontoarvot säilyvät mahdollisimman hyvin. Lähialueen asukkaita on kuultava prosessissa asiantuntijoiden lisäksi.

Vihreiden valtuustoryhmä

Anna Härry
Jonna Nyyssönen
Mika Nummenpalo
Stina Siikonen
Kai Schneider
Satu Parttimaa
Kalle Räike
Timo Lähteenmäki
Marja Ruokonen
Pia Hellström
Saija-Reetta Puopolo”

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen valmisteltavaksi.

Tiedoksianto

Kaupunkikehitysjohtaja
Maankäyttöpalvelujen johtaja
Kaupunginpuutarhuri

Kaupunkikehityslautakunta 20.06.2023 § 112
1712/00.02.50/2023

Aloitteessa mainittu Tammenmäen metsä on vain pieni osa koko Tammenmäen alueesta. Alueella on myös muita metsänomistajia kuin kaupunki. Puheena olevasta alueesta on solmittu lautakunnan 13.12.2022 tekemän päätöksen jälkeen voimassa oleva metsäkauppasopimus.

Valtuustoaloitteessa esitetty viittaus avohakkuuseen saattaa antaa asiasta erheellisen käsityksen. Vajaat 10 vuotta sitten laaditussa metsäsuunnitelmassa aluetta on käsitelty talousmetsänä ja siinä asiantuntijat ovat ottaneet huomioon luontoarvot ja metsälain mukaiset vaatimukset sekä suositelleet lähes koko alueen päätehakkuuta suunnittelukauden lopulla eli meneillään olevana vuonna. Metsiä koskeva lainsäädäntö ja suositukset ovat muuttuneet ja pian valmisteluun tulevassa seuraavassa metsäsuunnitelmassa tultaneenkin osallistamaan kuntalaisia aiempaa enemmän. Myöskin luonto ja virkistysarvot saanevat yhä enemmän painoarvoa.

Metsiä tulee hoitaa ja hakkuita tehdä pitkäjänteisesti ottaen huomioon myös mm. muuttuvat ilmasto-olosuhteet ja niiden seurannaisvaikutukset. Metsiä on hoidettu metsäsuunnitelman laatimishetkellä voimassaolevan lainsäädännön mukaan, jossa päätehakkuuseen johtava käsittely on käytännössä ollut ainoa lain hyväksymä tapa, kun taas ns. jatkuva kasvatus on ollut kiellettyä. Nyt lainsäädäntö on muuttunut ja se mahdollistaa niin haluttaessa jatkuvan kasvatuksen sille soveltuvilla kasvupaikoilla. Muutokseen pitää kuitenkin valmistaa, eikä siirtyminen ole mahdollista nopeilla toimenpiteillä. Aiempien kuusikoiden sijaan onkin mahdollista antaa, kasvupaikasta riippuen, edellytyksiä mm. sekametsille, jotka lisäävät metsän monimuotoisuutta ja kestävät paremmin ennakoituja tulevia muutoksia ympäristössämme. Puut tarvitsevat myös kuusta lukuun ottamatta runsaasti valoa kasvaakseen ja eri kokoiset aukot tarjoavat tähän ainoan mahdollisuuden.

Edellä mainittuja asioita on jo huomioitu ennakkoidusti aloitteessa mainitun Tammenmäen metsän alueen tulevissa metsätöissä. Alueelle ei ole tulossa täydellistä avohakkuuta, vaan jo tarjouspyyntövaiheessa ja sopimuksen teon aikana on sovittu kallioiset mäntyvaltaiset metsäkuviot jätettävän kokonaan hakkuiden ulkopuolelle. Lisäksi muulla alueella tehdään pienempiä aukkoja ja jätetään maisemapuita ja tiheikköjä huomattavasti talousmetsän käsittelyn ohjeita enemmän. Myös metsäkoneiden kuljettajia on ohjeistettu jo ennakolta huomioimaan havaittavien polkujen jääminen vapaaksi hakkuutähteistä. Metsätyöt on lisäksi sovittu tehtäviksi talvikaudella, kun maa on roudassa, millä minimoidaan metsäpohjaan jäävät hakkuukoneiden jäljet. Toisaalta pienimuotoinen kunnakerroksen rikkoutuminen edesauttaa mm. luonnollista metsän taimettumista.

Kyseisen metsän suojeluarvoja on arvioitu asiantuntijoiden toimesta muutama vuosi sitten laaditussa METSO -kartoituksessa. Tämän jälkeen kaupunki myi useiden hehtaarien alueet METSO -suojelukohteiksi valtiolle. Kyseinen metsä ei suojelukohteeksi soveltunut, koska siinä ei todettu riittäviä suojeluarvoja. Lisää METSO -suojelukohteita on tulossa neuvotteluiden piiriin.

Lähivirkistysarvoja on kaikilla metsillä ja sitä enemmän kuinka paljon lähietäisyydellä on asutusta, kouluja tai päiväkoteja. Myöskin kauempana olevat metsät nauttivat sitä enemmän virkistysarvoa riippuen siitä, kuinka saavutettavia ne ovat liikenteellisesti suuremmille joukoille. Myös tällaisia

metsiä tulee hoitaa, jotta ne pysyisivät turvallisina ja metsätalousmielessä terveellisinä tulevinakin vuosina.

Metsiin kohdistuu myös ilmastotavoitteiden lisäksi monia muita vaatimuksia. Ilmastomuutoksen myötä lisääntyneet tuulet ja lämpötilan myötä lisääntyvät haasteet tuholaiden suhteen vaativat lisää suunnittelua.

Metsän hoito ja hakkuut ovatkin monen eri asian yhteensovittamista, kuten aloitteessa mainitun Tammenmäen kohteessa. Metsän kiertokulku on useita kymmeniä vuosia eikä toimenpiteitä voida suunnitella vain yhdestä näkökulmasta katsottuna ja neljän- viiden vuoden tähtäimellä. Sovitut toimenpiteet puheena olevassa metsässä ovat nykytiedoilla oikein mitoitettuja ja tarkkaan harkittuja. Hetkellinen häiriö ja lyhyen muutostilanteen sietäminen luovat tällekin metsälle hyvät edellytykset virkistysarvoille vuosikymmeniksi eteenpäin.

Esittelijä	Vs. Kaupunkikehitysjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunkikehityslautakunta ehdottaa kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se merkitsee tiedokseen valmistelutekstin mukaisen vastauksen Anna Härrin ym. valtuustoaloitteeseen ja että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.
Päätös	<p>Jerina Wallius ehdotti Janne Järvisen kannattamana seuraavaa: Kaupunkikehityslautakunta ehdottaa kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se merkitsee tiedokseen valmistelutekstin mukaisen vastauksen Anna Härrin ym. valtuustoaloitteeseen ja että aloite todetaan loppuun käsitellyksi ja että kaupunkikehityslautakunta ottaa asiasta opikseen.</p> <p>Puheenjohtaja totesi, että oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti, että toimitetaan nimenhuutoäänestys. Ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät JAA ja ne jotka kannattavat jäsen Walliuksen ehdotusta äänestävät EI. Puheenjohtajan ehdotus äänestystavasta hyväksyttiin.</p> <p>Suoritettussa äänestyksessä esittelijän pohjaehdotus sai 9 JAA ääntä (Vesa, Salomaa, Anttila, Kanerva, Koskinen, Jönsson, Räike, Siikonen, Sjöholm-Nikkanen).</p> <p>Jäsen Walliuksen ehdotus sai 2 EI ääntä (Wallius, Järvinen).</p> <p>Tyhjä 0.</p> <p>Poissa 2 (Lundström, Kahila).</p> <p>Puheenjohtaja totesi, että päätökseksi tuli äänin 9 - 2 esittelijän ehdotus.</p> <p>Kaupunkikehityslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.</p>
Tiedoksianto	Toimistopalvelut